

Christina Egelunds tale ved Uddannelses- og Forskningsmødet

Taler

Christina Egelund
Uddannelses- og
forskningsminister

Dato

30. marts 2023

Sted

Hotel Koldingfjord, Kolding

Kære alle

Velkommen til Uddannelses- og Forskningsmødet 2023. Velkommen til Kolding.

Det er skønt lige at få varmet stemmebåndet op med en sang, inden vi kaster os ud i det næste døgn's debat og diskussioner om uddannelse, forskning og innovation.

For jeg har på fornemmelsen, at vi måske godt kan bruge et opvarmet stemmebånd, inden vi for alvor går i gang med diskussionerne.

Jeg ved, at I har noget på hjerte. At I har holdninger. Holdninger til jeres fag og til vores sektor.

For forskning, innovation og uddannelse spiller en vigtig rolle i samfundet. Vi sætter en stor lid til - og har med rette store forventninger til, hvad vi sammen kan udrette.

Vi forventer, at forskningen bidrager til samfundets udfordringer med gode løsninger i rette tid.

Vi forventer at hjælpe virksomhederne med dygtige medarbejdere med de rigtige kompetencer, fordi vi har uddannelser i Danmark, som kan måle sig med de bedste i verden.

Og vi forventer, at Danmark i fremtiden fortsætter med at være et enestående

videnssamfund og blandt verdens førende lande.

Samtidig forventer vi et stærkt velfærdssamfund med dygtige medarbejdere.

Men det er jo ikke en given ting.

Det kræver, at vi bliver ved med at satse på uddannelse, forskning og innovation – og at vi hele tiden tør udvikle os.

Når vi diskuterer løsningerne på nogle af de udfordringer, vi står overfor, som eksempelvis klimakrisen og biodiversitetskrisen, indser vi, hvor svær en rejse vi skal ud på. Udfordringer der kan virke surrealistiske af omfang og uoverskuelige at begribe.

Her skal vi bruge viden, hvor den er tilgængelig og søge ny viden, hvor vi mangler den.

Som kemikeren Marie Curie har sagt: ”Nothing in life is to be feared, it is only to be understood. Now is the time to understand more, so that we may fear less.”

Jeg tror på nysgerrighed og på, at vi opnår de bedste resultater, når vi får mulighed for at arbejde med det, vi brænder for, og som vi kan se et formål og en mening med.

Det handler for mig også om at være mere åben over for verden omkring os. Når vi samarbejder på tværs af grænser, bliver vi bedre og dygtigere sammen med de bedste.

Jeg tror som politiker helt grundlæggende på mere frihed til den enkelte til at søge den viden, man ønsker. Mere frihed til selv at vælge, hvilken vej man vil gå uden at blive presset i en bestemt retning. Mere frihed til som studerende at følge det, man tror på, med en tryghed om, at ens uddannelse ikke nødvendigvis er en endestation.

Viden og oplysning er samtidig med til at forme os som samfundsborgere og er en helt afgørende forudsætning for debat og demokrati. Viden og demokrati er fundamentet for en fælles samtale. Det er kun gennem en oplyst demokratisk

samtale, at de politiske beslutninger kan forældes til gavn for os alle sammen.

Her er forskning og uddannelse netop det solide fundament af sikker viden, som gør, at samfundsdebatten kan føres på et oplyst grundlag, som den nødvendige modvægt til misinformation og fake news, der præger dagsordenen og skaber splittelse og frygt.

Jeg tror på, at viden og kundskaber har en værdi i sig selv, som vi skal værdsætte og værne om.

I Livstræet, som vi har sunget her til morgen, opfordres vi til at ”lege i livstræets krone” og ”føle, at livet er stort”. Det handler om at se det store perspektiv og få en klangbund i tilværelsen.

Viden og uddannelse giver os værdi i livet og gør os samtidig i stand til at opnå nye ting og forbedre samfundet.

Vi har i dag samlet nogle af dem i dette kongerige, som ved allermest om uddannelse og forskning, og jeg har glædet mig rigtig meget til at tage debatten om fremtidens uddannelse og forskning det næste døgn tid.

Jeg ved godt, at vi i regeringen med vores udspil til et nyt universitetslandskab har delt vandene.

Jeg er ikke i tvivl om, at jeg i dag vil blive mødt med både kritik og frustration over de reformtiltag, som vi lægger op til. Men jeg oplever omvendt også, at mange har taget positivt imod regeringens forslag og anerkender intentionerne bag reformudspillet.

For mig handler det om at forfølge sine visioner og omsætte dem til reelle løsninger. Det handler ikke om, hvem der er politiske fjender og modstandere, men om at lytte til alle og finde den gode løsning.

Jeg håber meget, at vi gennem dialogen kan blive inspireret af hinandens erfaringer og forslag til, hvordan vi løser de vigtige mål og opgaver, som står foran os. At vi kan gøre hinanden klogere – både på udfordringerne – og på løsningerne.

For vi står over for en række udfordringer, som kræver handling.

Vi står over for en alvorlig udfordring med at rekruttere medarbejdere til de fag, der udgør fundamentet for vores velfærdssamfund.

Det handler blandt andet om flere lærere til skoleeleverne, der kan motivere, inspirere og lære fra sig. Flere sygeplejersker til at tage sig af os og vores nære, når vi bliver syge. Flere pædagoger til at give omsorg og ruste de mindste medborgere til livets videre færd.

Og vi har et erhvervsliv, der higer efter højt specialiseret arbejdskraft for at holde sig konkurrencedygtige.

Det kan og skal vi have fundet løsninger på.

Udspil og samlet reformkurs

I Danmark er vi heldige at have et uddannelsessystem, der skaber muligheder for alle. Sådan skal det også være for de næste generationer. Derfor skal vi i gang med at fremtidssikre.

Jeg har som uddannelses- og forskningsminister en klar forventning til, at vi som sektor kan flytte os for at imødekomme udfordringerne.

Det er en utrolig succeshistorie, at universiteterne har evnet at tiltrække en stigende del af befolkningen gennem de sidste 30 år. Det har haft stor betydning for, at vi står, hvor vi står i dag.

Jeg køber ikke ind på det der med, at vi kan blive overakademiserede. Med langt flere studerende, der går på universitetet, bør der også være flere valgmuligheder.

Studerende har forskellige ønsker og drømme for deres arbejdsliv, og det skal bedre afspejles i uddannelseslandskabet, hvor alle kandidatuddannelser ikke skal passe ind i samme skabelon.

Vi skal sikre, at vi har uddannelser af høj kvalitet – så vi fortsat uddanner nogle af de dygtigste dimittender, der kan være med til at definere fremtiden for Danmark og for resten af verden.

Samtidig lever vi i en tid med et foranderligt arbejdsmarked.

Alligevel er uddannelse i dag noget, som i høj grad er ungdommen forbeholdt. Når vi har et arbejdsmarkedet, hvor kompetencekravene løbende ændrer sig, bør der også være bedre muligheder for løbende at udvikle og efteruddanne sig senere i livet.

Det må ikke være sådan, at man – når man åbner en dør i vores uddannelsessystem – lukker alle andre.

Vi skal have et uddannelsessystem, der i højere grad kan skræddersys til den enkelte og benyttes hele livet – uanset om man er ung eller ældre.

Vi kigger ind i en ny æra, hvor vores forståelse af samspillet mellem uddannelse og arbejdsliv skal gentænkes. Vi skal have et uddannelsessystem, der understøtter livslang læring, og det kræver et kulturskifte.

Jeg er godt klar over, at det er et kæmpestort og langsigtet projekt. Derfor er det afgørende, at I spiller ind i arbejdet med at udvikle nye åbninger og i praksis er med til at skabe rammerne for, at flere vender tilbage til studierne senere i livet, når de får brug for nye kompetencer eller et sporskifte.

Samtidig har jeg et stærkt og politisk ønske om, at vi på uddannelsesområdet skal have et større udsyn mod udlandet. Mange af de vigtige kompetencer vi har brug for, kan vi finde uden for landets grænser.

For selvom vi er et lille land, kan vi godt tåle at måle os med de store konkurrenter internationalt.

Flere internationale studerende betyder, at vi kan få vigtige indblik i den kultur og viden, som internationale studerende bringer med.

Viden og ideer fra andre kulturelle tankesæt gør, at vi står stærkere.

Derfor har vi sat en ny politisk retning, hvor vi ønsker flere og ikke færre internationale studerende.

Med udspillet 'Forberedt på fremtiden I' har vi ikke nået målstregen – vi er nok

snarere nået ud af startboksen.

Regeringens reformudspil skal ses som en del af en samlet kurs mod et bedre uddannelseslandskab.

Det handler ikke kun om universiteterne.

Vi har brug for flere lærere, pædagoger og sygeplejersker og flere med en videregående uddannelse inden for de digitale og tekniske områder, såsom ingeniører og IT-specialister.

Vi skal gøre os umage hele vejen rundt – for mig er det netop ikke et nulsumsspil, hvor vi skal tage fra nogen for at give til nogle andre i uddannelsessystemet.

Når verden forandrer sig, skal vi følge med. Vi skal tilpasse os, men vi skal også engagere os og aktivt tage del i udviklingen for at præge den.

Derfor vil vi have fat i forandringens tøjler, så vi selv kan være med til at sætte kursen.

For at komme i mål kræver det en sammenhængende reformtænkning, og derfor vil jeg gerne invitere til dialog med jer, som kender uddannelserne bedst.

Jeg håber af hele mit hjerte – og hele min hjerne – at I vil være med til at udvikle fremtidens uddannelser.

Det er jer, der har de bedste forudsætninger for at gøre det.

Forskning og innovation

I morgen vil stifter og CEO af S8Nations, James Breiding, holde et oplæg om Danmarks rolle som forskningsnation, og hvilke muligheder det skaber, at vi trods alt ikke er et større land, end vi er.

For vi er et ganske lille land, der ikke kan meget alene, når det kommer til forskning og innovation.

Derfor skal danske forskere samarbejde med de fremmeste forskningsmiljøer

internationalt. Og det kan vi. For danske forskere er anerkendte i hele verden.

På den måde kan vi få adgang til ny viden og højt specialiserede faciliteter.

Samtidig skal vi være opmærksomme på de etiske og sikkerhedsmæssige risici, der er ved at dele viden med andre i en verden, hvor det geopolitiske verdensbillede er under heftig forandring.

Og der er også fordele ved at være et mindre land. Uddannelses- og Forskningsmødet er et eksempel på, hvordan vi kan samle kræfterne og sammen diskutere og udstikke kursen for morgendagens uddannelse, forskning og innovation.

Jeg har netop gennemført mine første forskningsreserveforhandlinger som minister.

For regeringen er det helt åbenlyst, at vi skal prioritere investeringer til forskning og innovation. Det lader der heldigvis til at være bred enighed om på tværs af de politiske skel, og det afspejlede sig også i forhandlingerne.

For forskning og innovation er helt og aldeles centralt for, hvordan vi kommer til at anskue og tackle fremtidens problemstillinger – herunder de problemer, som vi ikke kender endnu, og som ikke har ramt den politiske agenda.

Som minister er det afgørende for mig, at vi samtidig med at arbejde målrettet med at løse konkrete problemer også prioriterer den frie forskning, hvor nysgerrigheden driver vejen frem.

Det handler om at ramme de rette balancer. Mellem strategisk prioriteret og fri forskning. Og mellem den langsigtede grundforskning og den mere anvendelsesorienterede forskning.

Balancerne er nødvendige for at have et sundt forsknings- og innovationsmiljø.

Og frihed er en grundlæggende forudsætning for forskningens integritet, legitimitet og for dens værdiskabende funktion for vores samfund. Forskningen skal turde komme med de besværlige konklusioner eller de ubekvemme spørgsmål.

De private forskningsinvesteringer spiller en vigtig rolle i forskningssystemet. Mange danske virksomheder innoverer og profiterer på anvendelsesorienteret forskning, der står på skuldrene af grundforskning.

Det skaber stor værdi, når det offentlige og det private samarbejder omkring forskningsprojekter, der er til gavn for både det private erhvervsliv og for det danske samfund som helhed.

Og det er – alt andet lige – nemmere for en mindre nation at strømline interesser på tværs, sætte fælles strategiske mål og samarbejde for det fælles bedste.

Det glæder jeg mig meget til at snakke mere om i morgen.

For nu vil jeg gerne sige, at jeg glæder mig enormt meget til at høre og indgå i de kommende to dages dialog.

Jeg vil gerne ønske jer alle et godt uddannelses- og forskningsmøde.

Mange tak for ordet!

Kilde

ufm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Moderaterne, Velkomsttale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/christina-egelunds-tale-ved-uddannelses-og-forskningsmodet>